

Виговська І.

НАТО: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

На сучасному етапі величезну роль відіграє діяльність міжнародних організацій, як глобальних акторів світової політики. Відповідальність за забезпечення міжнародної безпеки беруть на себе такі організації, як ООН, НАТО і т.д. У квітні 1949 р. внаслідок Вашингтонського Договору, було створено систему загальної оборони дванадцяти країн: Бельгії, Великобританії, Данії, Ісландії, Італії, Канади, Люксембурга, Нідерландів, Норвегії, Португалії, США і Франції. На початку п'ятдесятих років хід міжнародних подій підштовхнув країни-члени НАТО (НАТО) до створення на підставі Північноатлантичного Договору Організація Північноатлантичного Договору – НАТО. Створення НАТО було оформлено рядом додаткових угод, що вступили в силу в 1952 році. На сьогодні в його склад входять 28 держав.

Основними завданнями НАТО задекларовано: виступати основою стабільності в Євроатлантичному регіоні; служити форумом для проведення консультацій з проблем безпеки; здійснювати оборону і захист будь-якого з країн-членів НАТО; разом реалізовувати різноманітні військово-політичні дії. Основні рішення НАТО готуються та приймаються в комітетах, які складаються з членів національних делегацій. Це і є ядром Альянсу як міжнародного клубу. Робота міжнаціональних комітетів підтримується громадянським персоналом (міжнародними чиновниками), які підкоряються Генеральному Секретарю, та інтегрованою командною структурою, яка управляється Військовим Комітетом НАТО.

До структури НАТО входить: Північноатлантична Рада, Комітет військового планування (КВП), Група ядерного планування (ГЯП), Міжнародний секретаріат, Військовий комітет, Міжнародний військовий штаб. На посаду генерального секретаря НАТО країни-члени висувають високопоставлених державних діячів міжнародного масштабу. Генеральний секретар НАТО виступає в якості головного представника цієї організації, як у відносинах із зовнішнім світом, так і в сфері розвитку зв'язків і налагодженні контактів з урядами країн-членів. Штаб-квартира НАТО знаходиться в Брюсселі, і є політичним штабом НАТО.

За часів холодної війни оборонне планування НАТО було спрямовано на протистояння Радянському Союзу та країнам Варшавського договору. На сучасному етапі НАТО декларує свою спрямованість на миротворчі акції. Протягом останніх двох десятиліть НАТО проводило військові операції в Боснії та Герцеговині, Косово, Південній Сербії, Македонії, Афганістані і т.д. Окрім стримування міжнародної напруги, запобігання тероризму, ці військові операції приносять додаткові переваги для торгівельної і економічної діяльності членів НАТО. Практика показує, що блок НАТО іноді здійснює нічим неприкриті агресії, порушуючи всі норми міжнародного права.

Відносини між НАТО і Україною постійно розвиваються з самого моменту отримання Україною незалежності в 1991 році. Але в нашому суспільстві немає деної точки зору на необхідність вступу до НАТО.

Процес розширення НАТО на початку XXI століття став одним з ключових в сучасній системі світової політики, що впливає на долі світового співтовариства, та

перш за все, звичайно, Європи.

Робота виконана під керівництвом доц. каф. українознавства і політології
Бакуменко О.О.

